



Bezinning 38: De blindgeborene ziet

Johannes 9,1-41 = 4^o vastenzondag A-jaar ¹

Het Woord

In het voorbijgaan zag Jezus iemand die al vanaf zijn geboorte blind was.

Zijn leerlingen vroegen: 'Rabbi, hoe komt het dat hij blind was toen hij geboren werd? Heeft hij zelf gezondigd of zijn ouders?' 'Hij niet en zijn ouders ook niet,' was het antwoord van Jezus, 'maar Gods werk moet door hem zichtbaar worden. Zolang het dag is, moeten we het werk doen van Hem die Mij gezonden heeft; straks komt de nacht en dan kan niemand iets doen. Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het licht voor de wereld.' Na deze woorden ...

Hij spuwde op de grond. Met het speeksel maakte Hij wat modder, Hij streek die op de ogen van de blinde en zei tegen Hem: 'Ga naar het badhuis van Siloam en was u daar.' Siloam is in onze taal 'gezondene'. De man ging weg, waste zich en toen hij terugkwam kon hij zien.

Zijn burens en de mensen die hem kenden als bedelaar zeiden: 'Is dat niet de man die altijd zat te bedelen?' De een zei: 'Ja, die is het', en de ander: 'Neen, maar hij lijkt er wel op'. De man zelf zei: 'Ik ben het echt'.

Toen vroegen ze: 'Hoe zijn je ogen opengegaan?' Hij zei: 'Iemand die Jezus heet, maakte wat modder, streek die op mijn ogen en zei: "Ga naar Siloam om u te wassen." Ik ging erheen, en toen ik me gewassen had, kon ik zien'. Ze vroegen: 'Waar is die man?' 'Dat weet ik niet,' zei hij.

Toen namen ze de man die blind geweest was mee naar de Farizeeën. De dag dat Jezus modder gemaakt had en zijn ogen geopend had, was namelijk een sabbat. Ook de Farizeeën vroegen hoe het kwam dat hij kon zien. En weer vertelde hij: 'Hij heeft wat modder op mijn ogen gedaan, ik heb me gewassen en nu kan ik zien.' Sommige Farizeeën meenden: 'Zo iemand komt niet van God, want Hij houdt zich niet aan de sabbat', maar anderen zeiden: 'Hoe zou een zondig mens zulke wondertekene kunnen doen?' Er ontstond verdeeldheid. Daarop vroegen ze aan de blinde: 'Wat denk jij van die man? Het zijn immers jouw ogen die Hij genezen heeft.' 'Hij is een profeet,' was zijn antwoord.

Maar de Joden wilden niet geloven dat hij blind geweest was en nu kon zien. Ze riepen zijn ouders en vroegen hun: 'Is dat uw zoon die blind geboren zou zijn? Hoe kan hij dan nu zien?' 'Dit is onze zoon,' zeiden zijn ouders, 'en hij is blind geboren, dat weten we zeker. Maar hoe hij nu kan zien, dat weten we niet, en wie zijn ogen geopend heeft, weten we ook niet. Vraag het hem zelf maar. Hij is oud genoeg om voor zichzelf te spreken.' Dat zeiden de ouders omdat ze bang waren voor de Joden, omdat die toen al besloten hadden dat ze iedereen die Jezus als de Messias zou erkennen uit de synagoge zouden zetten. Daarom zeiden de ouders dus dat hij oud genoeg was en dat ze het hem zelf moesten vragen.

¹ De verzen 2-5.10-12.18-33.39-41 (cursief) zijn facultatief.

Toen riepen ze de man die blind geweest was, weer bij zich. ‘Geef Gó d de eer’, zeiden ze, ‘die man is een zondaar, dat weten we toch’. ‘Of hij een zondaar is, weet ik niet’, zei hij, ‘maar één ding weet ik wel: ik was blind en nu kan ik zien.’ Ze drongen aan: ‘Wat heeft Hij met je gedaan? Hoe heeft Hij je ogen geopend?’ ‘Dat heb ik u toch al verteld,’ zei hij, ‘maar u luistert niet! Wat wilt u nog meer horen? Wilt u soms leerling van Hem worden?’ Nu vielen ze tegen hem uit: ‘Je bent zelf een leerling van Hem! Wij zijn leerlingen van Mozes. Van Mozes weten we dat God met hem gesproken heeft, maar van deze man weten we niet waar Hij vandaan komt.’ De man antwoordde: ‘Wat vreemd dat u niet begrijpt waar Hij vandaan komt, terwijl Hij mijn ogen geopend heeft. We weten dat God niet naar zondaars luistert, maar wel naar iemand die vroom is en zijn wil doet. Dat de ogen van iemand die blind geboren is geopend worden – dat is nog nooit vertoond! Als die man niet van God kwam, zou Hij dit toch niet hebben kunnen doen?’

Toen riepen ze: ‘Jij, sinds je geboorte een en al zonde, wil jij ons de les lezen?’ En ze joegen hem weg. Jezus hoorde dat en zocht hem op. Hij vroeg: ‘Geloof u in de Mensenzoon?’ ‘Als ik wist wie het was, Heer, zou ik in Hem geloven,’ zei hij. ‘U kijkt naar Hem en u spreekt met Hem,’ zei Jezus. Toen zei de man: ‘Ik geloof, Heer,’ en hij boog zich voor Jezus neer.

Jezus zei: ‘Ik ben in de wereld gekomen om het oordeel te vellen. Dan zullen zij die niet zien, zien en zij die zien, zullen blind worden.’ Een paar Farizeeën die bij Hem stonden en dat hoorden, zeiden: ‘Wij zijn toch zeker niet blind!’ ‘Was u maar blind,’ zei Jezus, ‘dan zou u zonder zonde zijn. Maar u beweert dat u kunt zien, en dus blijft uw zonde.’

Een woord bij het Woord

In dit lang verhaal komen maar liefst 36 woorden voor, die met blindheid en zien te maken hebben. Het is het centrale thema. Op het einde komt een heel belangrijke uitspraak in dat verband: ‘Zij die niet zien, zullen zien en zij die zien zullen blind worden’. Er is dus sprake van een omgekeerd wonder. Dit moet uiteraard een oranje knipperlicht doen branden. Dat Jezus iemand blind zou maken...!? In het laatste vers geeft Jezus de sleutel: omdat de Farizeeën beweren te zien, blijft hun zonde. Ze zien namelijk niet in wie Jezus is en dat Hij de zonden vergeeft.

Een andere lijn verdient misschien nog meer onze aandacht. In het begin van dit verhaal zegt Jezus: ‘‘We’ moeten het werk doen van Hem die Mij gezonden heeft’, en wel ‘omdat Gods werk door hem zichtbaar moet worden’. We: de blinde en Jezus. Het gaat hier dus om een samenwerkende vennootschap. Daarom moet de blinde zich in de Siloam wassen, letterlijk in ‘de gezonde’. Drie verzen eerder had Jezus echter over zichzelf gesproken als over de gezondene. Jezus IS dus de Siloam, in wie de blinde moet gewassen worden, om het echte Licht, Jezus dus, te zien. Belangrijker dan zijn zien is dan ook zijn activiteit, zijn zending. Hij is dan ook uitermate actief. Hij getuigt tegenover de burenen en kennissen, de Farizeeën en de Joden. Hij stelt hun zelfs de vraag of ook zij leerlingen van Jezus wilden worden. Moedige man, deze vennoot van Jezus!

Toch is er nog een heel verrassend element in dit verhaal. Wij zouden denken dat er eerst geloof moet zijn om als gezondene te kunnen optreden. Hier niet. Eerst wordt de man een gezondene en daarna pas komt hij tot geloof, helemaal op het einde, pas in vers 38.

Het Woord in mijn leven

Zie ik mijn blindheid, zodat ik Jezus kan vragen me te laten zien? Ga ik me wassen ‘in Jezus = Siloam’ om een gezondene te worden? Durf ik mijn zending te beleven, ook als er tegenkanting komt? Schrijf ik de ellende van mensen toe aan hun fouten en zonden, of sta ik bevrijdend en genezend in het leven?

Bidden met het Woord

Jezus,
eerst noemen we Je 'Jezus',
later 'leraar' en op het einde 'Heer'.
Jij kent onze blindheid
maar ook ons verlangen om te zien.
Laat ons onze roeping en zending zien,
want door te doen wat Jij ons vraagt
zullen we leren zien, inzien en geloven. Amen.

© Eric Haelvoet 2010